

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-12-14
meddelad i
Växjö

Mål nr M 2954-16

KLAGANDE

Konkursboet i Örestads Blästring AB i konkurs

Konkursförvaltare: Advokaten Johan Schubert
MAQS Advokatbyrå i Malmö KB
Box 226
201 22 Malmö

MOTPART

Lunds kommun, Miljönämnden
Botulfsgatan 3 B
223 50 Lund

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut 2016-06-27 i ärende nr 505-36023-2015, se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande att omhänderta använt blästringemedel på fastigheten Dalby 60:35, Lunds kommun

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen ändrar Miljönämnden i Lunds kommuns föreläggande 2015-10-12, dnr 2014-5232, endast så att det använda blästringemedlet ska transporteras till godkänd mottagare senast två månader efter det att denna dom vunnit laga kraft.
 2. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet i övrigt.
-

Dok.Id 381211

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 130 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Miljönämnden i Lunds kommun (nämnden) förelade konkursboet Örestad Blästring AB att senast den 29 januari 2016, vid äventyr av vite, omhänderta blästringsmedel i en lada på fastigheten Dalby 60:35 genom att transportera det till godkänd mottagningsanläggning. Konkursboet överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Skåne (länsstyrelsen) som endast ändrade tiden för när föreläggandet skulle vara uppfyllt till den 27 oktober 2016.

Konkursboet i Örestads Blästring AB i konkurs (konkursboet) har nu överklagat länsstyrelsens beslut.

YRKANDEN M.M.

Konkursboet yrkar i *första hand* att föreläggandet upphävs och i *andra hand* att tiden inom vilken föreläggandet ska efterkommas bestäms till fyra månader efter mark- och miljödomstolens avgörande.

Nämnden motsätter sig ändring av föreläggandet och medger endast att tiden för fullgörandet bestäms till två månader efter domstolens avgörande.

VAD PARTERNA ANFÖR

Konkursboet anför i huvudsak följande.

Konkursboet är fel adressat då boet har utnyttjat möjligheten till abandonering vilket innebär att konkursboet inte innehar blästersanden och inte heller har rådighet över sanden eller lokalen.

Någon miljörisk föreligger inte på det sätt som blästersanden förvaras för närvarande. Blästersanden förvaras inomhus och oåtkomlig för utomstående. Dörren till lokalen är tätad med gummilister och risken för att det skulle kunna

tränga ut någon blästersand genom håligheter i väggarna är minimal och osannolik. En förutsättning för att ett föreläggande av aktuellt slag ska kunna meddelas är att en skada eller olägenhet för miljön har konstaterats föreligga (Bertil Bengtsson m.fl.: Miljöbalken (1 april 2015, Zeteo), kommentaren till 26 kap. 9 §) samt MÖD 2011:25. Eftersom någon olägenhet för miljön inte föreligger saknas även av det skälet grund för beslutet som därmed ska upphävas.

Föreägandet är inte heller förenligt med proportionalitetsprincipen i 26 kap. 9 § andra stycket miljöbalken. För det fall det skulle anses nödvändigt med någon åtgärd motiverat av risk för olägenheter för miljön finns det mindre ingripande åtgärder att vidta än det som föreskrivs i det överklagade beslutet. Ett exempel på sådan åtgärd skulle kunna vara tätning av väggar i nödvändig omfattning.

Nämnden hänvisar i huvudsak till vad som anfördes vid länsstyrelsen, med i huvudsak följande tillägg.

Abandoneringen har inte tidigare redovisats under ärendets gång. Konkursboets hänvisning till att avfallet har abandonerats är inte något som påverkar boets miljörättsliga ansvar för de åtgärder som framgår av det överklagade föreläggandet.

Avfallet är att betrakta som en pågående miljöfarlig verksamhet ur ett miljörättsligt perspektiv. Konkursboet har blivit självständig verksamhetsutövare genom att förvara avfallet. Konkursboet har fortfarande rådighet över den hyrda lokalen.

Vid tillsynsbesök 2016-03-18 uppdagades att blästeravfallet har hanterats och spritts på ett sätt som innebär risk för hälsa och miljön.

Om avfallet på obestämd tid ska lagras i byggnaden bör en kontrollplan upprättas med återkommande besiktningar för att säkerställa att avfallet ligger orört.

Konkursboet tillägger i huvudsak följande. Abandonering är en förvaltningsåtgärd som konkursboet har att tillgå och det är en åtgärd som befriar konkursboet från ansvar.

Boet har inte fortsatt någon drift eller vidtagit någon verksamhetsutövande åtgärd. Rådighet över lokalen upphörde den 17 november 2014 efter att boet anmodats att avflytta.

DOMSKÄL

I 15 kap. 11 § miljöbalken anges att den som innehar avfall ska se till att avfallet hanteras på ett sätt som är godtagbart med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Av 9 kap. 1 § miljöbalken framgår att förvaringen av blästersanden utgör miljöfarlig verksamhet.

Konkursbon har i praxis ansetts som verksamhetsutövare i två fall, dels om konkursboet fortsätter driva konkursgäldenärens verksamhet och därigenom bidrar till föreningen, dels om konkursboet inte bedriver någon verksamhet i egentlig mening men förvarar något som kan ge upphov till förening och har rådighet över det som förvaras (se Mark- och miljööverdomstolens dom 2015-05-05, M 8398-14).

Mark- och miljödomstolen bedömer att konkursboet blev verksamhetsutövare i och med konkursbeslutet. Konkursboet är följaktligen rätt adressat.

Rådigheten över blästersanden tillkom konkursboet till följd av konkursbeslutet. Att boet inte längre förfogar över *lokalen* där blästersanden förvaras utgör inte hinder mot föreläggandet.

I Mark- och miljööverdomstolens dom 2015-05-05, M 8398-14, uttalades att abandonering inte kan åberopas för att undgå det miljörättsliga ansvaret. Mark- och miljödomstolen finner inte skäl att i detta mål göra någon annan bedömning.

Utifrån de iakttagelser i mars 2016 som nämnden har hänvisat till bedömer domstolen att det finns fog för föreläggandet. Då det är fråga om avfall är konkursboet skyldigt att göra sig av med blästersanden, och det är inte tillräckligt att hålla den förvarad på obestämd tid. Transport till en godkänd mottagare är därmed inte en orimlig åtgärd.

Sammanfattningsvis har domstolen inte funnit något skäl att ändra underinstansernas beslut. Överklagandet ska följaktligen avslås. Tiden för fullgörande behöver dock flyttas fram. Det har redan förflutit en avsevärd tid sedan föreläggandet meddelades. Domstolen anser att det är rimligt att fullgörandet sker inom två månader från det att domen vinner laga kraft.

Upplysning

Mark- och miljödomstolen erinrar om att det i vissa fall krävs särskilt tillstånd för transport av avfall.

Mark- och miljödomstolen erinrar vidare om att domstolen inte kommer att delge konkursboet denna dom.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 4 januari 2017.

Urban Lund

Bertil Varenius

I domstolens avgörande har rådmannen Urban Lund, ordförande, och tekniska rådet Bertil Varenius deltagit. Föredragande har varit beredningsjuristen Carl-Axel Persson.

Länsstyrelsen
Skåne

BESLUT

1(5)

2016-06-27

Dnr 505-36023-2015
delg.kv.

Kontaktperson
Rättsenheten
010-224 16 60 (exp)

Konkursboet i Örestads blästring AB i konkurs
Att: Johan Schubert
MAQS Advokatbyrå
Box 226
201 22 Malmö

VÄXJÖ TINGSRÄTT
4:2

INOMK: 2518-07-06
MÅLNR: M 2954-16
AKTBIL: 2

Överklagande av beslut avseende på fastigheten Dalby 60:35, Lunds kommun

Beslut

Länsstyrelsen ändrar det överklagade beslutet enbart på det sättet att tiden inom vilket det förelagda ska vara utfört bestäms till den 27 oktober 2016.

Länsstyrelsen avslår överklagandet i övrigt.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden i Lunds kommun beslutade den 10 december 2015 att förelägga konkursboet för Örestads Blästring AB vid vite av 20 000 kr att senast 2016-01-29 omhänderta det använda blästringsmedel som finns liggande i den ombyggda ladan på fastighet Dalby 60:35, Lunds kommun. Det använda blästringsmedlet ska transporteras till godkänd mottagningsanläggning.

Konkursboet i Örestads blästring AB i konkurs (nedan kallat konkursboet) överklagar beslutet och yrkar att beslutet ska upphävas samt i andra hand att tiden inom vilket det förelagda ska vara utfört bestäms till fyra månader efter länsstyrelsens beslut. Konkursboet anför bl.a. följande. Konkursboets uppfattning är att föreläggandet saknar rättslig grund då konkursboet visat att blästringsmedlet inte innehåller några miljöfarliga ämnen som motiverar föreläggandet. Föreläggandet är dessutom ställt till fel part. Beslutet grundar sig inte på miljöbalkens bestämmelser om verksamhetsutövaransvar utan på den grundläggande hänsynsregeln i 2 kap. 3 § miljöbalken och 26 kap. 14 § miljöbalken. Konkursboet har gett Sysav Industri AB i uppdrag att analysera blästringsmedlet varvid konstaterats att detta inte uppfyller

gränsvärdena för farligt avfall. Miljönämnden har godtagit denna bedömning. Det är fråga om blästersand som förvaras inomhus i stängd lokal. Konkursboets uppfattning är att det inte kan vara fråga om avfall i en sådan situation och redan av det skälet är det överklagade beslutet inte korrekt. Därtill har det inte ens påståtts föreligga någon miljörisk. Blästersanden förvaras inomhus och oåtkomlig för utomstående. Dörren till lokalen är tätad med gummilister och risken för att det skulle kunna tränga ut någon blästersand genom håligheter i väggarna är minimal. Eftersom någon olägenhet för miljön inte föreligger saknas även av det skälet grund för beslutet som därmed ska upphävas. Föreläggandet är inte heller förenligt med proportionalitetsprincipen. För det fall det skulle anses nödvändigt med någon åtgärd finns det mindre ingripande åtgärder att vidta än det som föreskrivs i det överklagade beslutet. Ett exempel på sådan åtgärd skulle kunna vara tätning av väggar i nödvändig omfattning.

Miljönämnden har inkommit med yttrande och anfört bl.a. följande. Konkursboet förvarar avfallet på ett sådant sätt att olägenhet och förorening kan uppkomma. Genom förvaringen bedriver konkursboet miljöfarlig verksamhet. Det är konkursboet som har den rättsliga möjligheten att vidta åtgärder beträffande avfallet ifråga. Oberoende av om konkursförvaltaren valt att inte aktivt driva konkursgäldenärens blästringsverksamhet. Det är alltså konkursboet som är verksamhetsutövare enligt miljöbalken. Eftersom konkursboet är verksamhetsutövare är det rimligt att de vidtar förebyggande åtgärder enligt 2 kap. 3 § miljöbalken. Den uttjänta blästersanden bedöms vara ett avfall vilket är grunden för beslutet. Proverna tagna av SYSAV visar på halter av barium, koppar och zink över Naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning. Det påvisas även halter av bly, krom och nickel över Naturvårdsverkets generella riktlinjer för känslig markanvändning. Miljönämnden godtar Sysavs bedömning att blästersanden inte är farligt avfall. Dock kvarstår miljönämnden vid uppfattning att sanden är avfall. Placeringen av blästersanden ändrar inte dennes status som avfall. Om väggarna skulle tätas i ladan innebär det att avfallet skulle lagras på en plats vilken antingen är mellanlagring av avfall eller deponi, båda ska anmälas till miljönämnden. Nämnden ifrågasätter bedömningen att blästersanden inte utgör en miljörisk. Ladan har endast ett kort avsnitt hårdgjord yta. Resten av lokalen består av stampat jordgolv. Lokalen är inte säkrat för utomstående i någon större grad. Det är fritt fram för fastighetsägaren att få tillgång till lokalen och blästersanden. Blästersanden innehåller ämnen som kan medföra risk för människors hälsa och miljön. Avfallet ligger på en privatpersons fastighet och inte på en fastighet som ägs av den tidigare verksamheten. Miljönämnden anser att åtgärden i högre grad är proportionerlig än lagring i en ladugårdsbyggnad under obestämd tid. Den föreslagna permanenta lagringen medför krav på nuvarande och kommande fastighetsägare som skulle kräva mycket kostsamma åtgärder.

Skäl för beslutet

Av 2 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken framgår att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd dels är skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken iakttas, dels ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens art eller omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I 2 kap. 3 § miljöbalken föreskrivs att alla som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av 2 kap. 7 § miljöbalken framgår att kraven i 2 kap. miljöbalken gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärderna och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Av 9 kap. 9 § miljöbalken framgår att ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Enligt 9 kap. 3 § miljöbalken avses med olägenhet för människors hälsa en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. I förarbetena till balken uttalas bl.a. att både psykisk och fysisk påverkan samt störningar som i första hand påverkar välbefinnandet i inte ringa grad, exempelvis buller, avses. Bedömningen ska normalt utgå från vad människor i allmänhet anser vara en olägenhet.

Enligt 15 kap. 5 a § miljöbalken ska den som innehar avfall se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Blästersand utgör ett avfall enligt avfallsförordningens bilaga 4 även om avfallet inte är att betrakta som farligt avfall (kod 12 01 16). Enligt miljöbalken ska den som

innehåller avfall se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. Konkursboet är den som för närvarande innehåller avfallet och därför är adressat för föreläggande. Konkursboet är inte ägaren till den fastighet där avfallet finns och kommer inte, då konkursen är avslutad att ha någon rådighet över fastigheten eller byggnaden. Fastigheten kan komma att disponeras av någon som inte känner till blästersandens innehåll och kan komma att hanteras och spridas på ett sätt som innebär risk för människors hälsa och miljön. Att låta blästersanden ligga kvar i ladan på obestämd tid är enligt länsstyrelsen mening inte att betrakta som ett godtagbart sätt att hantera avfallet. Att såsom nämnden förelagt om lämna avfallet till godkänd mottagare måste anses vara en rimlig kostnad i förhållande till miljönyttan. Föreläggandet kan inte heller anses vara oproportionerligt. Miljönämnden har således haft fog för att förelägga konkursboet att omhänderta blästringssanden på det sätt som nu skett.

I andra hand har konkursboet yrkat att tiden inom vilken det förelagda ska vara utfört ska bestämmas till fyra månader efter länsstyrelsens beslut. Den tid inom vilken nämnden har bestämt att det förelagda ska vara utfört har numera passerat. Länsstyrelsen anser att det är rimligt att konkursboet får ytterligare tid för att omhänderta avfallet. Nämnden har inte invänt mot den tid som konkursboet yrkat. Länsstyrelsen anser därför att tiden inom vilken den förelagda ska vara utfört ska bestämmas med utgångspunkt i konkursboets yrkande, närmare bestämt till den 27 oktober 2016.

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt, se nedan.

Sara Lundquist
Länsassessor

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Exp. till
Miljönämnden i Lunds kommun

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut ska ni skriva till Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Rättsenheten, 205 15 Malmö.

Av överklagandet ska framgå vilket beslut ni överklagar (ange diarienummer) och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också tala om varför ni anser att beslutet

ska ändras. Uppge namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress. Om ni har handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning bör ni skicka med detta.

Länstyrelsen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning. Om förenklad delgivning tillämpas gäller istället de regler som informerats om i samband med bekräftelsen på överklagandet.

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni kontakta Länstyrelsen, tfn 010-224 16 60 (exp.)

2015-12-10

Yekta Destlund

046-35 64 09

Yekta.destlund@lund.se

MAQS Advokatbyrå

Att Johan Schubert

Box 226

201 22 Malmö

Föreläggande med vite gällande saneringsåtgärder för konkursboet av Örestads Blästring AB, på fastighet Dalby 60:35

Dnr. 2014.5232.9

Miljönämndens beslut

Miljönämnden beslutar att förelägga konkursboet för Örestads Blästrings AB med Org-nr 556739-7350 vid vite av 20 000 kr att senast **2016-01-29** omhänderta det använda blästringsmedel som finns liggande i den ombyggda ladan på fastighet Dalby 60:35, Lunds kommun. Det använda blästringsmedlet ska transporteras till godkänd mottagningsanläggning.

Lagrum

Miljöbalken (1998:808) 26 kap. 14§

Miljöbalken (1998:808) 2 kap. 3§

Ärendet

En underrättelse om konkurs gällande Örestads Blästring AB inkom till miljöförvaltningen 2014-11-18 från konkursförvaltaren MAQS Law Firm Advokatbyrå i Malmö KB (MAQS). I underrättelsen framkom det att det finns misstankar om markföroreningar som härrör från verksamheten samt att det på en del av fastigheten finns stora mängder använt blästringsmedel och restavfall.

Miljöförvaltningen åkte ut och inspekterade verksamhetsplatsen tillsammans med fastighetsägaren Jens Jakobsen. Vid inspektionen lades fokus på de delar av verksamheten som Örestads Blästring använt i sin verksamhet. Det fanns ett antal kubik använt blästermedel i en ombyggd lada där blästringsverksamheten tidigare funnits. Blästermedlet är inte förvarat i några förvaringskärl i blästerhallen utan ligger öppet i högar blandat med lampor och ställningar. Dörren till hallen är tätad med gummilister och kan stängas ordentligt, dock är väggarna i ladan otäta med flera större hål.

Där fanns även en målarbod i vilket olika fordonsdetaljer sprutmålats samt ett lager av färger och icke använd blästermedel. Färgerna och det oanvända blästringsmedlet var väl förvarat på plats. Fastighetsägaren Jens var mån om att få bort de använda blästermedlet från fastigheten.

Miljöförvaltningen tog efter platsbesöket kontakt med konkursboet förvaltad av MAQS advokatbyrå Malmö KB. MAQS förelades i egenskap av konkursförvaltare av Örestads blästring att omhänderta den uttjänata blästersanden som fanns i blästerhallen (Dnr 2014.5232.3). Efter vidare samtal bekostade konkursboet prover på blästersanden för att avgöra föroreningshalten. SYSAV tog fyra prover vilket visade på halter understigande farligt avfall i samtliga prover, dock fanns halter överskridande riktvärdet för mindre känslig markanvändning (MKM) i samtliga prover. SYSAV:s bedömning utifrån provresultaten var därmed att avfallet kunde klassas som icke farligt avfall vilket miljöförvaltningen godtog.

Utifrån detta menade MAQS att de i egenskap av konkursförvaltare därmed inte ansåg sig tvungna att omhänderta den uttjänta blästersanden då den inte var klassad som farligt avfall och därmed inte medförde någon akut miljörisk. Konkursboet har utöver de kostnader som uppkom vid provtagningen näst intill inga likvida medel att tillhandahålla enligt uppgift från MAQS.

MAQS advokatbyrå skickade in en begäran om omprövning, vilket inkom till miljöförvaltningen 2015-07-03. I begäran framhåller MAQS att föreläggandet är ställt till fel part då konkursboet ej fortsatt driva verksamheten på plats eller vidtagit någon verksamhetsutövande åtgärd. Vidare har konkursförvaltaren låtit analysera det uttjänta blästermedlet och resultatet från denna provtagning visade på halter under riktvärdena för farligt avfall. På dessa grunder vill MAQS att miljönämnden omprövar sitt tidigare föreläggande.

Miljönämndens bedömning

Miljönämnden gör ingen ändrad bedömning utifrån de inkomna uppgifterna i ärendet. Det tidigare i ärendet meddelat föreläggande ersätts med ett nytt föreläggande, nu med ett vite på 20 000 kr.

Även om den använda blästersanden, utifrån proverna, pekar på halter vilka ej uppnår riktvärdet för farligt avfall är det likväl avfall som ligger på olämplig plats och måste därmed hanteras.

Information

Beslutet kan överklagas (se bilaga).

MILJÖNÄMNDEN

Björn Berséus
Miljödirektör

Yekta Destlund
Miljöinspektör

Bilagor:

Hur man överklagar.
Delgivningskvitto.

Kopia till:

Jens Jakobsen, Dalby 621, 247 94 Dalby

Länsstyrelsen i Skåne län, Exp-miljo.skane@lansstyrelsen.se